

PTA Maatschappijleer BB/KB klas 3 25/26

Period e	Code	SE/CE/ SO	Eindtermen / deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma ; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur en code	Herkansin g ja/nee?	Wegin g
P1	ML1/K/1.1 ML1/K/2.2 ML1/K/3.3 ML1/K/4.5	SE SE	Schriftelijk: De kandidaat kan o.a.: – beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving en de invloed van het socialisatieproces herkennen en beschrijven – uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag en socialisatieproces – de rol van onderwijs (als socialiserende instantie) beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving. Praktisch: De kandidaat kan o.a.: - De maatschappijleer termen toepassen op zijn eigen leven.	Cultuur en Socialisatie Lesmethode: Thema's maatschappijleer Essener	Schriftelijk en praktisch 80 min MACSbb	ja	2
P1	ML1/K/1.1 ML1/K/2.2 ML1/K/3.3 ML1/K/5.7	SE	De kandidaat kan o.a.: – met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden, en beschrijven/uitleggen hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen (sociale mobiliteit) a.d.h.v. zijn eigen kwaliteiten. – beschrijven en uitleggen dat mensen vanuit hun maatschappelijke posities belangen hebben en hoe daardoor conflicten kunnen ontstaan – overheidsbeleid ten aanzien van sociale ongelijkheid beschrijven en verklaren.	Sociale verschillen Lesmethode: Thema's maatschappijleer Essener	Schriftelijk 40 min MASVbb	Ja	2

P1, P2	ML1/K/2.2	SO	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren en informatie verwerven en verwerken.	Actualiteitentoets 2 Toetsvragen over het nieuws	Schriftelijk 40 min MAACT2b	Nee	1
--------	-----------	----	--	---	---	-----	---

Berekening cijfer schoolexamen:
 $((\text{MACSbb} \times 2) + (\text{MASVbb} \times 2) + (\text{MAMZb} \times 2) + (\text{MABS} \times 2) + (\text{MAACT1b} \times 1) + (\text{MAACT2b} \times 1)) / 10 = \text{cijfer SE vak}$

ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
 ML1/K/2 Basisvaardigheden
 ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer
 ML1/K/4 Cultuur en socialisatie
 ML1/K/5 Sociale verschillen
 ML1/K/6 Macht en zeggenschap
 ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

PTA Maatschappijleer BB/KB klas 3 24/25

Period e	Code	Code	Eindtermen / deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvor m, -duur en code	Herkansin g ja/nee?	Wegin g
P1	ML1/K/1.1 ML1/K/2.2 ML1/K/3.3 ML1/K/4.5	SE	De kandidaat kan o.a.: – beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving en de invloed van het socialisatieproces herkennen en beschrijven – uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag en socialisatieproces – de rol van onderwijs (als socialiserende instantie) beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving. Praktisch: De kandidaat kan o.a.: - De maatschappijleer termen toepassen op zijn eigen leven.	Cultuur en Socialisatie	Schriftelijk en praktisch 80 min MACSkb	ja	2
P1	ML1/K/1.1 ML1/K/2.2 ML1/K/3.3 ML1/K/5.7	SE	De kandidaat kan o.a.: – met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden, en beschrijven/uitleggen hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen (sociale mobiliteit) a.d.h.v. zijn eigen kwaliteiten. – beschrijven en uitleggen dat mensen vanuit hun maatschappelijke posities belangen hebben en hoe daardoor conflicten kunnen ontstaan – overheidsbeleid ten aanzien van sociale ongelijkheid beschrijven en verklaren.	Sociale verschillen	Schriftelijk 40 min MASVkb	Ja	2

P1/P2	ML1/K/1.1 ML1/K/2.2 ML1/K/3.3 ML1/K/6.9	SE	Schriftelijk: De kandidaat kan o.a.: – vormen van macht en machtsmiddelen herkennen, beschrijven en verklaren – beschrijven en uitleggen hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken – beschrijven en uitleggen welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen, herkennen en toelichten. Praktisch: - De leerlingen kunnen zelf een standpunt innemen en hun mening beargumenteren.	Macht en Zeggenschap Lesmethode: Thema's maatschappijleer Essener	Schriftelijk en praktisch 40 min MAMZkb	ja	2
P2	ML1/K/1.1 ML1/K/2.2 ML1/K/3.3 ML1/K/7.1 1	SE	De kandidaat kan o.a.: – aangeven dat selectieve waarneming een rol speelt in het proces van beeld- en meningsvorming – uitingen van vooroordelen en beeldvorming ten aanzien van mannen en vrouwen in de samenleving herkennen en benoemen – beschrijven hoe men uitingen van vooroordelen en discriminatie tegemoet kan treden vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect – van een bepaald sociaal probleem beschrijven hoe de beeldvorming erover tot stand komt/gekomen is.	Beeldvorming en Stereotypering	Schriftelijk 40 min MABSkb	Nee	2
P1, P2	ML1/K/2.2	SO	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren en informatie verwerven en verwerken.	Actualiteitentoets 1	Schriftelijk 40 min MAACT1b	Nee	1

P1, P2	ML1/K/2.2	SO	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren en informatie verwerven en verwerken.	Actualiteitentoets 2	Schriftelijk 40 min MAACT2b	Nee	1
--------	-----------	----	--	----------------------	---	-----	---

Berekening cijfer schoolexamen:
 $((\text{MACSk} \times 2) + (\text{MASVkb} \times 2) + (\text{MAMZb} \times 2) + (\text{MABS} \times 2) + (\text{MAACT1b} \times 1) + (\text{MAACT2b} \times 1)) / 10 = \text{cijfer SE vak}$

ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken

ML1/K/2 Basisvaardigheden

ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer

ML1/K/4 Cultuur en socialisatie

ML1/K/5 Sociale verschillen

ML1/K/6 Macht en zeggenschap

ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

PTA Maatschappijkunde KB klas 3 25-26

Period e	Code	SE/CE/ SO	Eindtermen / deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvor m en code	Herkansin g ja/nee?	Wegin g
P1	ML2/K/1 ML2/K/2 ML2/K/3.4 ML2/K/5.8	SE	Schriftelijk: De kandidaat kan o.a.: - zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden. - De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. - de functies en maatschappelijke waardering van arbeid herkennen en beschrijven, en factoren noemen die van invloed zijn op de cultuur van een bedrijf - de rol van de overheid ten aanzien van arbeid en de problematiek van de verzorgingsstaat herkennen en beschrijven - uitleggen welke invloed maatschappelijke arbeidsverdeling heeft op de sociale ongelijkheid in de samenleving - een beschrijving geven van de arbeidsverhoudingen in Nederland - oorzaken en gevolgen van veranderingen op de arbeidsmarkt noemen en verklaren. Praktisch: - De leerling kan kennis en vaardigheden toepassen in een praktische opdracht.	Mens en werk	Schriftelijk en Praktisch MASKMW 40 min	ja	1
P1, P2	ML2/K/2 ML2/K/3.4 ML2/K/6.10	SE	Schriftelijk De kandidaat kan o.a.: - De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. - de culturele differentiatie in Nederland beschrijven en ontwikkelingen daarin noemen, alsmede het	Pluriforme Samenleving	Schriftelijk en Praktisch MASKPS 40 min	nee	1

		SE	overheidsbeleid en visies ten aanzien van de multiculturele samenleving beschrijven - de sociaal-economische positie van allochtone groepen beschrijven en verklaren - aangeven hoe met uitingen van vooroordelen en discriminatie kan worden omgegaan vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect. Praktisch: - De leerling kan kennis en vaardigheden toepassen in een praktische opdracht.				
P2	ML2/K/2 ML2/K/3.4 ML2/K/7.12	SE	Schriftelijk: De kandidaat kan o.a.: - De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. - de betekenis van massamedia voor de samenleving herkennen en beschrijven - factoren en ontwikkelingen herkennen en noemen als het gaat om de inhoud en programmering van massamedia, en nieuwsvoorziening kritisch beoordelen - benoemen wat de rol van de media is bij beeldvorming en aangeven hoe er sprake is van beïnvloeding door massamedia - informatie vergelijken van verschillende media en verschillen daarin verklaren. Praktisch: - De leerling kan kennis en vaardigheden toepassen in een praktische opdracht.	Massamedia	Schriftelijk en Praktisch MASKMM 40 min	ja	1
		SE					

Berekening cijfer schoolexamen:

$$((\text{MASKMWkb} \times 1) + (\text{MASKPSkb} \times 1) + (\text{MASKMMkb} \times 1)) / 3 = \text{cijfer SE vak}$$

Eindcijfer leerjaar 3 neem je mee naar leerjaar 4

ML2/K/1 Oriëntatie op leren en werken

ML2/K/2 Basisvaardigheden

ML2/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijkunde

ML2/K/4 Politiek en beleid

ML2/K/5 Mens en werk
ML2/K/6 De multiculturele samenleving
ML2/K/7 Massamedia
ML2/K/8 Criminaliteit en rechtsstaat

PTA Maatschappijkunde BB klas 3 25-26							
Period e	Code	SE/CE/ SO	Eindtermen / deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvor men code	Herkansin g ja/nee?	Wegin g
P1	ML2/K/1 ML2/K/2 ML2/K/3.4 ML2/K/5.7	SE	Schriftelijk: De kandidaat kan o.a.: - zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden. - De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. functies en maatschappelijke waardering van arbeid herkennen - de rol van de overheid ten aanzien van arbeid en de kenmerken van de verzorgingsstaat herkennen - herkennen wat de invloed is van arbeidsverdeling op de sociale ongelijkheid - op het gebied van arbeid verschillende belangen en belangenorganisaties herkennen en aangeven welke middelen er zijn om voor belangen op te komen in overleg- en conflictsituaties - oorzaken en gevolgen van veranderingen op de arbeidsmarkt noemen.	Mens en Werk	Schriftelijk en Praktisch MASKMWb 40 min	ja	1
		SE	Praktisch: - De leerling kan kennis en vaardigheden toepassen in een praktische opdracht.				
P1, P2	ML2/K/2 ML2/K/3.4 ML2/K/6.9	SE	Schriftelijk: De kandidaat kan o.a.: - De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. - Nederland als multiculturele samenleving typeren en het overheidsbeleid ten aanzien hiervan herkennen en beschrijven	Pluriforme Samenleving	Schriftelijk en Praktisch MASKPSb 40 min	nee	1

Periode	Code	SE/CE/SO	Eindtermen / deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvormen code	Herkansing ja/nee?	Weging
P1	ML2/K/1 ML2/K/2 ML2/K/3.4 ML2/K/5.7	SE	Schriftelijk: De kandidaat kan o.a.: - zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden. - De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. functies en maatschappelijke waardering van arbeid herkennen - de rol van de overheid ten aanzien van arbeid en de kenmerken van de verzorgingsstaat herkennen - herkennen wat de invloed is van arbeidsverdeling op de sociale ongelijkheid - op het gebied van arbeid verschillende belangen en belangenorganisaties herkennen en aangeven welke middelen er zijn om voor belangen op te komen in overleg- en conflictsituaties - oorzaken en gevolgen van veranderingen op de arbeidsmarkt noemen. Praktisch: - De leerling kan kennis en vaardigheden toepassen in een praktische opdracht.	Mens en Werk	Schriftelijk en Praktisch MASKMWb 40 min	ja	1
P1, P2	ML2/K/2 ML2/K/3.4 ML2/K/6.9	SE	Schriftelijk: De kandidaat kan o.a.: - De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. - Nederland als multiculturele samenleving typeren en het overheidsbeleid ten aanzien hiervan herkennen en beschrijven	Pluriforme Samenleving	Schriftelijk en Praktisch MASKPSb 40 min	nee	1

		SE	- de sociaal-economische positie van allochtone groepen beschrijven - aangeven hoe met uitingen van vooroordelen en discriminatie kan worden omgegaan vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect. Praktisch: - De leerling kan kennis en vaardigheden toepassen in een praktische opdracht.				
P2	ML2/K/2 ML2/K/3.4 ML2/K/7.11	SE	De kandidaat kan o.a.: - De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. - de betekenis van massamedia voor de samenleving herkennen - factoren en ontwikkelingen herkennen en noemen als het gaat om de inhoud en programmering van massamedia, en nieuwsvoorziening kritisch beoordelen - in voorbeelden de rol herkennen die media kunnen vervullen bij beeldvorming (waaronder vooroordelen en stereotypen), en bij de overdracht van waarden en normen - informatie vergelijken van verschillende media en verschillen daarin herkennen. Praktisch: - De leerling kan kennis en vaardigheden toepassen in een praktische opdracht.	Massamedia	Schriftelijk en Praktisch MASKMMb 40 min	ja	1

Berekening cijfer schoolexamen:

$((\text{MASKMWb} \times 1) + (\text{MASKPSb} \times 1) + (\text{MASKMMb} \times 1)) / 3 = \text{cijfer SE vak}$

Eindcijfer leerjaar 3 neem je mee naar leerjaar 4.

ML2/K/1 Oriëntatie op leren en werken

ML2/K/2 Basisvaardigheden

ML2/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijkunde

ML2/K/4 Politiek en beleid

ML2/K/5 Mens en werk

ML2/K/6 De multiculturele samenleving

ML2/K/7 Massamedia

ML2/K/8 Criminaliteit en rechtsstaat

PTA CKV 2025-2026
Vmbo-BB & KB

Periode	SE/CE/SO	Code	Eindtermen / deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur en code	Herkansin g ja/nee?	Weging
1 & 2	SE	KV/K/2 Basisvaardigheden	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken De kandidaat krijgt inzicht in cultureel erfgoed, verschillende kunststijlen en disciplines	Opdracht architectuur van figuratief naar abstract	Praktijk 270 minuten Kckv1	JA	O/V/G
1 & 2	SE	KV/K/2 Basisvaardigheden	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op woord om te zetten naar beeld, informatie verwerven en verwerken.	Opdracht muziek	Praktijk 180 minuten Kckv2	JA	O/V/G
1 & 2	SE	KV/K/3 Culturele en kunstzinnige activiteiten En	De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan ten minste vier culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (beeldende vorming, muziek, dans, drama).	Beeldverslag gemaakt van diverse kunstzinnige activiteiten Hierbij is een culturele activiteit verwerkt in een eigen productie.	Theorie 330 minuten Kckv3	JA	O/V/G

		KV/K/4 Reflectie en kunstdossier	Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerlingen tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hij kan hierop reflecteren.				
1 & 2	SE	KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.	Opdracht Kunstenaar naar keuze De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor kunstenaar naar keuze. Dit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk middels een verslag.	Theorie 90 minuten Kckv4	JA	O/V/G

Maximaal 1 schriftelijke herkansing per jaar, aan het eind van het schooljaar.

Berekening cijfer schoolexamen:

Elk onderdeel moet met een V (voldoende) of een G (goed) worden afgetekend. Bij een O (onvoldoende) doet de leerling de opdrachten net zo lang opnieuw tot deze een V (voldoende) oplevert. De leerling krijgt een O (onvoldoende) op zijn rapport als 1 of meer van de kunstdisciplines O (onvoldoende) zijn gemaakt. Aan het eind van elk schooljaar mag er 1 herkansbare toets herkanst worden.

DE LEERLING KIEST WELKE VAN DE 2 TOETSEN HERKANST WORDEN

